

Az új záróra-rendelet

Este tizenegykor — záróra — Csak a színházak játszhatnak — A mulatókat, kabarékat bezárják

Előbb virradatig, azután éjjeli egy óráig, majd éjjelig, most már csak tizenegy óráig tart a budapesti éjszaka és tavaszra, mikor a nyári időszámítás egy órával visszaugratja az időt, már csak tíz óráig. Csütörtökön éjjel már az új rend köszönti a még jobban elsötétülő éjszakát. „Éjjel tizenegy óra, éjjel tíz óra, éjjel kilenc óra“ mondja a szigorú rendelet. Furcsa dolog ez a háborús időszámítás. Kilenc óra már éjjel. Emlékeznünk egy diadalmas napra, Przemysl visszafoglalásának napjára, amikor Höfer jelentésében ezt olvashattuk: „dél előtt két órákor“. Akkor dél előtt volt az éjszaka, most meg éjszaka az este. De ez a panasz csak egy kis borongós hangulat, amely mindnyájunkat elfog, még azt is, aki nem mulató kedvű, aminthogy az igazi mulató kedv most már eltűnt mindenki lelkéből. Megadással fogadjuk a tizenegyórás zárórát, amely hivatalosan van szent megtagadva s újabb lendületet adni amugy is szépen fejlődött klubéletünknek. A szükség azt mondja, hogy muszáj és muszáj, hogy tudomásul vegyük, hogy ezentúl „átmenetileg“ nincs mulató, orfeum, dalszarnok, varieté, tánc terem, tánciskola, nincs kabaré és nincs hangverseny, „éjjel“ tíz óra után nincs színház és tizenegy óra után már kávéház és vendéglő sincs. Reméljük, hogy ez a rendelet, amely sok száz embernek okoz keserves gondolatokat, egy percig sem lesz tovább érvényben, mint ameddig a széninség enyhíteni tudnak vele.

Az új záróra-rendelet, amely kedden reggel jelent meg a hivatalos lapban és csütörtökön lép érvénybe, így hangzik:

Rendelet a tüzelőanyagokkal való takarékoságról szóló miniszteri rendelet módosításáról:

1. §. A miniszterium elrendeli, hogy: 1. a nyilvános étkező helyiségeket (vendéglőket, korcsmákat, italmérő és elárúsító helyeket) kávéházakat, stb., ha a reájuk hatályban álló jogszabályban még rövidebb záróra nincs megállapítva, éjjel 11 órától tovább nem szabad nyitva tartani és ha a hatályos jogszabály későbbi időpontot nem állapít meg, reggeli öt óra előtt nem szabad kinyitni. A korábbi kinyitást a rendőrhatalóság egyes indokolt esetekben kivételesen megengedheti. A vendéglőknek és kávéházaknak olyan mellékhelyiségeit, amelyek az üzlet folytatásához nem feltétlenül szükségesek (játéktérme, különszobák, tekepályák, stb.), állandóan zárva kell tartani. Nem vonatkoznak ezek a korlátozások a vasuti vendéglőkre, amennyiben nyitvatartásukat az utazóközönség érdekei megkívánják; 2. színházakat éjjel tíz órától tovább nem szabad nyitvatartani; 3. a mozgóképszínházakat nem szabad délután öt óra előtt kinyitni és éjjel tíz órától tovább nyitva tartani; 4. a korcsolyapályákat éjjel kilenc óráig szabad nyitvatartani; 5. a cukrászdák nyitvatartásának idejére azok a rendelkezések irányadók, amelyek az élelmiszerárúsító üzletekre hatályban állanak; 6. a mézáróüzleteket reggeli félhat órától esti hét óráig szabad nyitva tartani.

2. §. A mulatóhelyeket (orfeum, dalszarnok, varieté, tánc terem, tánciskola stb.), valamint a hangversenytermeket további rendelkezésig zárva kell tartani.

3. §. A záróra szempontjából nem esnek semminemű korlátozás alá: 1. a tüzelőanyag-kereskedéssel és elárúsítással, valamint 2. a szállítványozással foglalkozó vállalatok iroda és üzleti helyiségei.

4. §. Valamennyi nyilvános étkező, szórakozó, üzleti stb. helyiségnek első világítását az elkerülhetetlen szükség mértékére, de a rendes világításnak legalább fele részére kell korlátozni. Az elkerülhetetlen szükség mértékét az elsőfokú rendőrhatalóság jogosult megállapítani. Határozata ellen fellebezésnek nincs helye.

5. §. Aki a jelen rendelet 1., 2. vagy 4. §-ának rendelkezését, vagy az 1. fokú rendőrhatalóságnak a 4. §. alapján hozott korlátozó rendelkezését megsérti, kihágást követ el és 4470—1916. M. E. sz. rendelet 8. §-a értelmében büntetendő.

6. §. A miniszterium felhatalmazza a belügyminisztert, hogy mihelyt azt a körülmények lehetővé teszik, a jelen rendelet rendelkezései alól könnyítésekkel teheszen.

7. §. Ez a rendelet 1917. évi február 15-én lép hatályba. Területi hatályára és végrehajtására nézve a 4470—1916. M. E. számú rendelet 9. §-ának rendelkezései irányadók.

A színházak új rendje

Az új kormányrendelet szerint a színházi előadásoknak legfőbb tiz óráig szabad tartaniok. Ez természetesen ismét megváltoztatja az előadások kezdetének rendjét. Eddig az előadások az állami színházaknál hét órákor, a magán-színházaknál félnyolckor kezdődtek. Most mindegyik színház előbb kezdi az előadást, hogy tízre bevégezdhessen.

Az Operaház rendszerint félhétkor fogja előadásait kezdeni, de a rendes időtartamnál hosszabb darabokat, például a Wagner-operákat, már hat órákor kezdi.

A Nemzeti Színház nem állapít meg általános kezdetet. Különböző időben fogja kezdeni az előadásokat a darabok hosszúsága szerint. „Az ember tragédiája“ pénteki előadását például hét óra helyett hatkor kezdik. „A hadifogoly“ vasárnap előadását pedig félnyolc helyett hétkor.

A Víg-színház, amelynek műsorán többnyire a rendestől el nem térő hosszúságú darabok szerepelnek, egyöntetű rendet léptet életbe: minden előadását hétkor kezdi.

A Magyar Színház, a Király-Színház és a Népepera szintén hétkor fogják kezdeni előadásait. Ezek közül csak a Magyar Színháznak vannak a rendesnél hosszabb darabjai: az „Egy magyar nábob“ és a „Kárpáthy Zoltán“ című dramatizált Jókai-regények. Az igazgatóság ezek előadását is hétkor fogja kezdeni, mert reméli, hogy a hatóság Jókai nevére való tekintettel ezeket klasszikus daraboknak fogja minősíteni és belemegy abba, hogy e két darab előadása valamivel tíz órán túl végződjék.

Általában az új kormányrendelet nem kellemtelen a színházaknak. Sőt közönségüket még növeli, mert a színházak felé tereli azokat, akik egyébként varietékbe, vagy kabarékba mennének. A színházaknak tehát még jobban fog menni. Ha ugyan eddigi konjunkturájukat még fokozni lehet.

(A kabarék)

Budapestnek három kabaréja van: a Modern Színpad, az Apollo-kabaré és az Érdekes kabaré. Ezekkel egész furcsa dolog történt. Azon a belügyminiszteri anketén, amely az új rend életbe léptetését megelőzte, még az a felfogás uralkodott, hogy a kabarékat, amelyek műfajban a színházakhoz állnak közelebb, tizig szintén játszani hagyják.

A kormányrendelet szövege a kabarékról nem nyilatkozott. A „szórakozóhelyek, dalszarnokok stb.“ kitétel stb.-jét pedig a kabarétulajdonosok a világért sem vették magukra. Így történt, hogy egyik esti lapban dr. Bárdos Artur a Modern Színpad igazgatója, még őszintén sajnálta a bezárt varietéket és kijelentette, hogy tizig el fogja végezni esténként a maga műsorát, — a másik estilapban pedig Schreiber rendőrtanácsos a kormányrendelet végrehajtásáról nyilatkozván, azt jelentette ki, hogy csütörtöktől fogva a kabarék is bezártnak.

A kabarék csak délután ébredtek annak tudatára, hogy nekik is be kell csukniok a kaput. Bárdos rögtön felment a belügyminisztériumba és illetékes helyen előterjesztette, hogy a Modern Színpad színházszerű intézmény, amelyben sem dohányozni, sem pezsgőzni nem lehet, tehát nem sorolható a varieték közé. Akcióját kedvezően fogadták és nem lehetetlen, hogy a rendelet szövegének olyan értelmét fognak tulajdonítani, amely a kabarékat tovább engedi játszani. Most azonban úgy áll a dolog, hogy a kabarékat is bezárják.

(A hangversenyek)

A koncert-termeket is bezárja a kormányrendelet. Ez a rendelkezés mintegy husz előre hirdetett hangverseny vállalkozása alól rántja el a földet.

A Lyra-vállalat ma szerdán este még meg tudja tartani Nyiregyházi Ervin hangversenyét a Zenakadémián. A Rózsavölgyi-cég is menti, ami menthető: Márkus Lily holnapra hirdetett koncertjét hamar megtartja még ma a Vigadóban. Ma még lehet.

Holnaptól kezdve a hangversenyrendezők rengeteg pénzt vesztenek. Igen drága attrakciók azok, akik bizonyára nem fogadják el vis majornak Tisza rendeletét, hanem követelni fogják lefoglalt estjükért a fellépti díjat.

(A varieték)

A legszomorúbb része a kormányrendeletnek az, amely a mulatóhelyeket megszünteti. A varieték holnap, csütörtök estétől kezdve nem tartanak előadást. Hogy meddig, azt nem közölte velük senki.

Ezzel családok száza maradnak kenyér nélkül. Ha a bezárás határidőre szólt volna, a varieté-tulajdonosok még be tudták osztani talán az embereiket kisebb fizetési fokozatokba, sőt rövid időre még teljes fizetésüket is kiadhatták volna, mint ahogy a Fővárosi Orfeum az országos gyász alatt minden alkalmazottját levonás nélkül fizette. Bizonytalan időre azonban egy tulajdonos sem mer beleereszkedni abba, hogy a százezrekre rugó gázsikat hónapokig fizesse, mikor nem kereshef.

Mérei Adolf kérdésünkre a következőkben világította meg az új kormányrendeletnek a varietékre vonatkozó hatását:

— Teljesen tanácstalanul, sőt mondhatnánk gondolat nélkül, megdőbvenve állunk szemben az új kormányrendelettel. Ugy érezzük magunkat, mint aki halálos döfést kapott, de nincs egyéb dolga, mint tétlenül tűnődni saját elvézése felett.

— Az én színházam eddig 160 embernek adott kenyeret, ezek legnagyobb része családos. Mikor Ferenc József halála alkalmával, az országos gyász miatt tíz napig szünetelt az előadások, akkor tudtam, hogy a rendes üzemet tíz nap múlva ismét megindíthatom. Most azonban nem így áll a helyzet. A kormányrendelet kiadásáról előzőleg sejtelmünk sem volt. Valóban villámcsapás gyanánt ért bennünket a hír, hogy bizonytalan időre mindent be kell csukni. Már most humánus munkaadónak mi az első gondolata? Az, ugyebár, hogy alkalmazottainak nagy seregét ne tegye ki a hirtelen nélkülözésnek. Minden humánus érzésem ellenére be kell vallanom, hogy most erre nem találom módot. A miniszterelnök rendelete még halvány támaszpontot sem nyújt arra nézve, hogy az új rend, amely hallgatásra kényszerít bennünket, meddig lesz érvényben. Arra pedig nem vállalkozhatom, hogy 160 embert fizessék hetekig, esetleg hónapokig, akkor, amikor az üzletnek egyáltalában semmi bevétele nincs.

— Minden varieté-színházban vannak olyan emberek, akiket az igazgatónak elemi érdeke megtartani és tovább fizetni. Ilyenek például a betanított színpadi munkások. Diszlelmunkásokban most igen nagy a hiány. Ha elengedem őket, rögtön állást kapnak másutt és hiába ér véget két hét múlva a varieték rideg bezárása, nem tudok játszani, mert nincsenek diszlelmunkásaim, újakat kapni teljesen lehetetlen. Eppen így meg kell tartanom a teljes igazgatósági személyzetet. A rendelet tehát súlyos összegekre rugó kötelezettségeket ró a varieté-igazgatóra, de amellet megfosztja attól a lehetőségtől, hogy üzemet, ha ráfizetéssel is, fenn tudja tartani.

— De ez csak a közelebbi része a dolognak: vannak a miniszterelnök rendelkezésének távolabbi és olyan mélyreható következményei is, amelyek könnyen tönkre tehetik az egész varieté-műfajt. A Kristálypalota március hónapra Korff Arnolddal kötött például szerződést. Korff, ha a magyar fővárosban uralkodó új rendről tudomást szerez, ragaszkodni fog ahhoz a pótponthoz, hogy az ilyen kormányrendeleteket ne értelmezhessem visszamajor gyanánt. Ha kiteszem őt annak, hogy szerződése szerint Budapestre utazik és itt mégsem léphet fel, viszont más országok varietéiben egy nap alatt nem kaphat üresen maradt idejére szerződést, akkor Korff egyszerűen nem lép fel Budapestén. Ez a példa áll minden egyes varieté-attrakcióra. A budapesti varieté-színpadok a miniszterelnök egy tollvonása következtében ezen a képtelennek lesznek műsort összeállítani, vagy pedig összeállíthatnak bármilyen műsort, de sohasem lehetnek biztosak abban, hogy egy új rendelet nem kötelezi-e őket egy havi teljes műsor teljes fellépti díjának kidobására.

— Ilyen következményeket okoznak az olyan rendeletek, amelyek az érdekelt szakemberek meghallgatása nélkül egy laikus Drákó szigorával sújtanak le az érdekeltekre. Bécsben kissé másképpen megy a dolog. Ott meghallgatták a színházi és varieté-világ minden vállalkozóját, mielőtt a kilenc órai új zárórát behozták. A szakemberekkel folytatott beszélgetésekből az osztrák fővárosi hatóságok belátták, hogy a varieték tüzelőanyag fogyasztása minimális, ellenben egy mozi vetítógépének villamos ereje sokkal többet fogyaszt, mint több varieté együttvéve. Azonkívül az üzem félbeszakítása a mozinak nem okoz más kárt, mint a lucrum cessansnak nevezett elmaradt hasznot, mert hiszen a mozinak igen kis személyzete van, a filmje, amelyet később is eljátszhat, a bezárás ideje alatt nem kár enni. Bécsben tehát bezárták a mozikat és nem ütötték agyon egy csapással az egész varietét. Tartok tőle, hogy nálunk agyonütötték. Hogy mit fogok csinálni, azt nem tudom. Teljesen tanácstalanul nézek jobbra és balra, mentőeszközök után, de mindennél csak éles késekbe ütközöm, amelyeket a kormányrendelet alaposan a torkára tudott tenni az összes budapesti varieté-színpadoknak. Annyit tudok mindössze, hogy egész csomó olyan ember marad kenyér nélkül, akiknek fizetését bizonytalan hónapokra minden humánus érzés mellett sincs módomban vállalni. Amít kerestem, azt elfizetem ingyen az országos gyász alatt.

Hasonló véleménye van a kormányrendeletéről a többi varieté igazgatójának. A Fővárosi Orfeum, a Nemzeti (Royal) Orfeum, a Téli kert, a Folies

Caprice holnapról kezdve nem játszanak. Mivel a bezárás ideje bizonytalan, nem merik alkalmazot-
taik fizetését tovább folytatni. Döntés erre vonat-
kozóan még egyik variatében sem történt végleg.
Mindenütt tanácsalanság. A variaté-világ emberei
minden esetre összegyűltek, értekezletet tartottak,
üzemeltetési bizottságot alakítottak és elha-
sították, hogy memorandumot intézzenek egziszen-
sájuk érdekében a belügyminiszterhez.

A kávéházak és a záróra

Arról, hogy az új zárórendeletnek milyen
hatása várható a kávéházakra, Bóra Jenő a New-
york-kávéház tulajdonosa a következőket mondta
nekünk:

— Ha bizonyos, hogy ez az újabb szigorítás
tényleg a köz érdekeit szolgálja, akkor én és ös-
zes kártársam örömmel és megnyugvással fogad-
juk, de tartok attól, hogy a gyakorlatban vajmi ke-
vés haszna lesz a rendeletnek. A kávéházakban
többnyire központi juttatás van. Ha a kazán dében
befűtjük — és dében mindennap be kell fűtenünk
— akkor még éjfélkor is van parázs, tehát éjfél után
is még jó meleg a helyiség. A kazán megkivánja a
megfelelő szénmennyiséget, kevesebbet berakni nem
lehet, tehát ebből a szempontból egészen mindegy,
hogy mikor van a záróra. Viszont egész sereg
exisztenciát támad meg a rendelet, nem beszélve a
kávéosokról, elsősorban az úgynevezett „esti” sze-
mélyzetét. Ezek nyolc órakor kezdik a munkát és
üzemegyre kénytelenek már abba is hagyni, tehát
nem tudják megkeresni a napi kenyérré válót. A
közönségünk mindenesetre megcsappan. Elmarad a
színház utáni közönség, elmarad a rendes közön-
ség egy része is, amely főképen azért járt kávéház-
ba, mert otthon eszalott neki kellett fűteni és világí-
tani. Szóval a kávéosok helyzete egyáltalán nem ró-
más. Ha a mi szempontunkból nézzük a dolgot,
néha azt kell hinnünk, hogy egyenesen a kávéosok
ellen van a világháború, amilyen háborús rendelet sújt
bennünket. De ha a köz javára válik, akkor mi ké-
szek vagyunk bármilyen áldozatra is.

Elfogtak négy betörőt

Gyilkosság is terheli lelküket

Veszedelemes betörő és tolvajszövetkezetet tett
ártalmatlanná a rendőrség. A társaság, melyet egy
Gintner Gyula nevű péksegéd szervezett fiatal cse-
lédkönyvből, az utóbbi időben rengeteg gaztettet
követett el.

A rendőrség azzal gyanúsítja a társaságot,
hogy a közelmúltban egy gyilkosságot, amelyről
annakidején sokat írtak a lapok, szintén ők követ-
tek el. A társaság egyik tagja rendszeren hamis cse-
lédkönyvvel szegődött be valahová és ez értesít-
tette azután a többieket, ha a ház őrizetlen ma-
radt. Ilyenkor egy-kettőre kiürítették a lakásokat
és mindent elvittek, ami elmozdítható volt. Né-
hány nappal ezelőtt az Ince-utca 5. szám alatt
Kolomárik Nándor vállalkozó lakásán Schmall
Alajosné házvezetőnő volt egyedül odabaza az előtte
való napon beszegődött cseléd társaságában, mi-
kor Gintnerék berontottak, az anyókat összekötöz-
ték és a házat kifosztották. A társaságnak Gintne-
ren kívül Kovács Erzsébet, Veraszt Katalin és egy
fiatalkorú dunaföldvári leány voltak a tagjai. Vala-
mennyien az Angyalföldön, a Petneházy-utca 33.
száma alatt laktak Horváth Imrénével, akinek a
lakásán igen sok összelopott holmit találtak a nyo-
mozó detektívek. A hamis cselédkönyvet, melylyel
a lányok elszegődtek, néhány nappal ezelőtt sze-
rezték. A társaság fiatalkorú tagja beállított egy
Rákóczi-úti helyszerezhöz, ahol harminchat ko-
rona havi bérért szerződött egy Varga Eszter
nevű cselédnővel. Könyvét eljutták és azt mond-
ták neki, hogy másnap reggel jelentkezék a Rá-
kóczi-ut 82. szám alatti lakásukon. Varga Eszter
másnap oda is ment, de a társaságot természetesen
nem találta meg. A cselédkönyvvel több helyre
szegődtek be Gintner bűntársai, de valahányszor
egy-egy helyen sikerült a betörés, mindig gondos-
kodtak róla, hogy a könyvet is visszalopják. A
veszedelemes szövetséget Tólos detektív tette ártal-
matlanná.

A rendőrségi vallatás során kiderült, hogy a
veszedelemes banda tagjai Dunaföldváron, Mátyás-
földön és Nagybécskereken is számos betörést kö-
vettek el. Egyikben Budafokon garázdálkodtak,
ahonnan csolnakot loptak és azon Dunaföldvárra
hajóztak. Az ott rabolt borsoskorodókat azután a
csolnak segítségével továbbszállították. Gintner
bűntársai címűt tanúsított a kihallgatásnál és

nyíltan beismerte, hogy a legközelebbi napokban
megakarták gyilkolni és ki akarták rabolni Balaton-
füreden lakó mostohaatyját. Amikor a kihallgatást
végző tisztviselő megkérdezte tőle, hogy miért kö-
vetett el oly súlyos bűncselekményeket, nevére
felelt:

— Hja, a babám napi ötven koronába kerül
és az üzemköltségeket valahonnan csak elő kell
teremteni.

A főkapitányságon a banda tagjait letartóztat-
ták és Gintnert, aki katonaszökevény, már át is
adták a katonai hatóságnak. A leányokat az
ügyészség fogházába kísérték. Most összegyűjtik a
Gintner bandája által rabolt és részben már elzalo-
gosított holmit, amelyeknek értéke meghaladja a
negyvenezer koronát. Ma dében egyébként a bűn-
szövetkezet egyik tagja, Veraszt Katalin szenzációs
vallomást tett a detektívönök előtt. Kijelentette
ugyanis, hogy Gintner nemrégiben Kőbányán meg-
gyilkolt és kirabolt egy bosnyák katonát. A rend-
őrség most ebben az ügyben is megindította a
nyomozást, mert a Veraszt Katalin által jelzett idő-
ben a kőbányai homokbányában tényleg megtalál-
ták egy bosnyák katona kirabolt holttestét. Az ak-
koriban megindult nyomozás azonban nem veze-
tett eredményre. Amikor Veraszt vallomását közöl-
ték Gintnerrel, ez tagadta és kijelentette, hogy
Veraszt hazudik a rendőrség most lázasan kutatja,
hogy tényleg Gintner lelkét terheli-e a bosnyák
katona meggyilkolása

NAPI HIREK

Az idő

Kedden az idő jó ást jéghős volt és a
Dunántul, meg a Délvidéken havazott. A
fagy kis mértékben tovább gyengült és a
hőmérséklet maximuma 8 C volt Cirkve-
nicán, minimuma —19 C Kecskeméten.
Az éjjeli lehűlés, a Délvidéket kivéve, —10
C-nál mindenütt erősebb.

Szerdára lényegtelen hőváltozás és el-
vélve csapadék várható.

Sürgöny-prognózis: Hideg, elvélve
csapadék.

NAPIREND. Naplár: Szerda, február 14. —
Róm. kat. és gör. kat.: Bálint áld. vt. — Protestáns:
Bálint. — Görög-ország: Trifón. — Zsidó: Sebat 22.
— A nap két reggel 7 óra 9 perckor, nyugszik dél-
után 5 óra 21 perckor. — A hold két éjjel 12 óra 29
perckor, nyugszik délelőtt 9 óra 34 perckor.

Külfüzetések. A király dr. Haldegger Lajos
torontálvármegyei tisztifőorvosnak, Fülkovich Boldi-
zsár tiszlethelyi főjegyzőnek és dr. Watty-Pelbárt
Dezso árvaszéki elnöknek a Ferenc József-rend hadi-
diszítványes lovagkeresztjét, Szeley Mihály vármegyei
irodatisztnes és Veréb István vármegyei irodaség-
tisztnek az arany érdemkeresztet adományozta. —
A király Forner Károly és Wolfram Ede belgrádi poszt-
tisztnek a koronás arany érdemkeresztet, Stanzl
Antal, Brozovic Miklós és Benkó Géza hadtápposta-
hivatalokhoz beosztott postatisztnek az arany ér-
demkeresztet, Dobó Aladár, a Dunagőzhajózási Társa-
ságnál alkalmazott hajóskapitánynak az ellenség előtt
teljesített szolgálata elismeréséül a koronás arany ér-
demkeresztet, Boros József hajókormányosnak pedig a
koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. —
A német császár dr. Jenny Géza ezredorvost, az 517-es
számú tábori kórház parancsnokát vaskeresztel tün-
tette ki. Az ezredorvos a háború folyamán már az ötö-
dik kitüntetést kapta.

Hornig bíboros-püspök temetése. Vesz-
prémből jelentik: Kedden délelőtt temették el
nagy gyászpompával báró Hornig Károly bíboros-
püspököt. A gyászszertartás reggel kilenc órakor
kezdődött a püspöki rezidencia kapuja alatt, ahol
Rédéy Gyula, a káptalan helynöke beszentelte a
halottat. Ezután a koporsót harangzúgás között a
székesegyházba vitték, amelynek bejáratánál Cser-
noch János hercegprímás várta a király képviselő-
jét, Frigyes főherceg tábornagyot. A főhercegen
kívül a templom szentélyében voltak: Jankovich
kultuszminiszter, Várady kalocsai érsek, Prohászka,
gróf Mikes és Felcsér püspökök, Klebelsberg ál-
lamtitkár, Hajdu Tibor pannonhalmi apát, Zala,
Somogy és Veszprém vármegyék küldöttei és más
küldöttségek tagjai. A rekviem végeztével a herceg-
prímás asszisztenciájával a ravatal elé vonult, a
koporsó négy sarkán pedig a többi négy egyház-
nagy foglalta el helyét. A Solemnis Libera végez-
tével az öt főpap megadta az elhunyt püspöknek
az egyház által előírt abszolúciót. Ezután újra me-
gindult a gyászoló közönség és a koporsót, mely-
nán a király képviselője haladt, a Károly-tem-
plomba vitték, ahol Rédéy Gyula nagypüspök rész-

vétel a kriptában helyezték el és rátették az el-
hunyt főpap bíbornok-kalapját. — A veszprémi
székeskáptalan az egyházjog értelmében kedden
délelőtt káptalani helynököt választott a kormány-
zó teendőik ellátására. A választás dr. Rhédey
Gyula címzetes püspök, nagyprepositra esett. —
Frigyes főherceg tábornagy, a király képviselője,
továbbá a hercegprímás, a kultuszminiszter és a
budapesti vendégek a délutáni vonattal utaztak el
Veszprémből.

Megjelent „A Nap”. Ötnapi szünet után
újra megjelent A Nap, melyet egy közleménye
miatt betiltott a belügyminiszter. Igaz örömmel
fogadjuk a szigorú rendelet felfüggesztését. A Nap
ezen az öt napon is fájoan hiányzott a budapesti
életből, a szellemi világosság redukálásaként ha-
tott a betiltása. Ma pedig, hogy koradélután meg-
jelentek fürge, eleven, amerikaias rikkancsai, s a
közönség kapkodta a lapot, visszanyerte régi ké-
pét a pesti körut, úgy éreztük, mintha egy nehéz
lidércnyomás tűnt volna el. A Nap-nak mai nap-
tól fogva Braun Sándor a főszerkesztője, dr.
Hajda Miklós a felelős szerkesztője, dr. Molnár
Jenő pedig, A Nap régi, kipróbált tollu, kitűnő
főmunkatársa mint társszerkesztő jegyzi a lapot.

Arany János emlékezete. Az Erzsébet Nép-
akadémia Arany-emléknapján dr. Laczkó Géza
meltatta Arany János költészetét, Dósa Adrienne
hegedűjátéka után Jakoby Antal Arany-dalokat
mutatott be. Végül Jászai Mari, a Nemzeti Színház
nagy művésznője Arany „Pázmány lovag” és „A
walesi hárdok” című balladáinak elszavalásával
gyönyörködtette a közönséget. — Nyitárról írják
nekünk: A Felvidéki Magyar Írók és Ujságírók Szö-
vetsége Nyitrán, Arany János születésének száz-
éves fődolójára alkalmából nagy irodalmi ünnepsé-
get rendez.

A befagyott Duna partján. A partok széles
köllepi felhők és lágyan ereszkednek a folyam felé.
Fehér part a szárlós jégmező oldalán, kékesszürke
esti fény minden felett, magasból a parlament zegzu-
gos falai vetődnek a fénytompult jégtükrre, távol-
ból hidak meggörnyedt ívei, kis, furcsa, keskeny fény-
csóvák kóborolnak: parti lámpások vértelen visszá-
fényei, fentről a vár sötét tömbje: komor és párat-
lan kép, a befagyott Duna. Most nem zajlik csend-
ben nyugtatózik a partok között és a legközelebb
szaggatott szőlő fényes csúsk: a víz. Folyik, dermedtől
lassan, a szigettől az országházig órákig tarthat az
utja, folyik bágyadtan, erőtlően, német városok pisz-
kát hozza, vízi hódított földeken át ellenséges víz-
be, ahol hadihajók járnak, bombákat küldenek a
partnak és bombákat kapnak a partról. Fakult kis
vizek, hol sárgás, hol kék, hol meg lilába vegyül,
fényeket nyel és hideget sugárzik, párat vet maga fölé.
Baldachint a folyam nagy ágya fölébe. A széle olyan,
mint a felszakadt seb, a jégtábla csipkésen, csafato-
san tört meg, hogy utat adjon a víznek. És kétoldalt
jég, nem korcsolya alá való, nem lehet rajta nygvon-
ezer emberrel királyt választani. Jenő Kálmán nem
mehetne át rajta gyalogszerrrel a szép színésznekhez,
egyszerű vidéki jég, néhol felfúvódott a háta, néhol
röngyös, fantasztikus cirádákkal cifrázta a szuverén
fagy, szürke és kék, azután erőltén fehérségbe vész
és újra áttetsző kék mező, játszik a hideg esti fények-
kel és halkán morajlik. Nem csendül a hangja, in-
kább kondul, fáradt és tompa, különös kis moraj.
A hidakon villamoskoscsik, fagyos, páras ablakokon
átszűrődik a villamos fény, ez is odavetődik a megder-
medt vízre, az ájultan fekvő folyamra, kergetődzik a
parti fényekkel, ezomoru, hitvány, csökkentett üze-
mi fényekkel, keringőznek a vízben, a jégen és altán-
nek a hid behemót íve alatt. A budai part közepében
mereven és dermedten áll egy katona és nézi a Dunát.
Szuronyos puská a vállán, a lába mintha odafagyott
volna, áll mint egy régi honvédszobor és vigyáz a
jégre.

Augusta főhercegnő részvéte. Hevesi Jó-
zsef író, akinek fia, Kornél, az orosz fronton hősi
halált halt, Majthényi Anna udvarhölgytől a kö-
vetkező táviratot kapta:

Ó cs. és kir. Fensége Augusta főherceggasszony
Kistapolcsányból megérkezve, értesült szomorú
gyászáról és őszinte részvétét küldeni méltóztatik.

A lakásbérleti bizottságok megalakítása. A
lakásbérleti bizottságok felállításáról szóló legutóbbi
kormányrendelet alapján a tanács keddi ülésében
intézkedett a lakásbérleti bizottságok megalakítá-
sára szükséges tagjegyzékek összeállításáról. A
székesfőváros területén egyelőre négy bizottág fog
működni. Mindegyik bizottságról egy-egy, husz ház-
tulajdonost és husz bérlet magában foglaló jegy-
zék készül. A tagjegyzékbe a fővárosnak mind a
tiz területén lakó lakosok részéről